

Letno poročilo

Območne izpostave JSKD
ŽALEC

2014

**JAVNEGA SKLADA
REPUBLIKE SLOVENIJE ZA
KULTURNE DEJAVNOSTI**

Jskd

JSKD skrbi za razvoj in uresničevanje nacionalnega potenciala ljubiteljskih kulturnih dejavnosti. Skrbi tudi za aktivno ustvarjalnost, razvoj ustvarjalnih kapacitet in strokovnih standardov ter širjenje dostopnosti kulturnih programov.

Območna izpostava Žalec

Marko Repnik

Uvod

Območna izpostava JSKD Žalec povezuje ljubiteljsko kulturno dejavnost šestih občin:

– Braslovče,	– Tabor,
– Polzela,	– Vransko in
– Prebold,	– Žalec.

Območje meri 334,8 km², na njem pa živi več kot 42.000 prebivalcev.

V skladu z nacionalnim programom za kulturo zagotavljamo strokovno in organizacijsko podporo ustvarjalcem na našem področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti.

Ocena stanja

Sodelovanje z društvi je bilo kot vsako leto dobro in korektno. Odzivala so se na pozive ali razpise, redno smo jih obveščali o morebitnih novitetah in dogodkih. Sodelovanje z lokalno skupnostjo je na precej visoki ravni, saj nam je v zadnjih letih uspelo približati delovanje JSKD-ja širši populaciji. Poleg območnih in regijskih prireditev dajemo poudarek na izobraževanje, predvsem na zborovsko in folklorno dejavnost. Veliko pozornosti je usmerjeno tudi na področje gledališke dejavnosti, pri kateri smo opazili rahel upad zanimanja. Svoje prireditve oglašujemo v mesečniku Utrip, ki izhaja na področju celotne OI Žalec (razen občine Polzela, ki je odstopila od pogodbe) in ga vsa gospodinjstva prejmejo v poštni nabiralnik brezplačno. V istem mesečniku tudi objavljamo članke o izvedeni prireditvi, ki jih opremimo s primerno fotografijo. V občini Polzela so pričeli z izdajo mesečnika Polzelan, v katerega bomo v bodoče beležili prireditve in obvestila JSKD. Naše prireditve oglašujemo tudi na spletni strani ZKTŠ Žalec in na lokalni Savinjski TV. Večina prireditev poteka v Domu II. slovenskega tabora v Žalcu, kjer je velika in prostorna dvorana, ki sprejme pribl. 450 obiskovalcev. Žal je slabše poskrbljeno za spremljevalne prostore, imamo namreč samo dve garderobi, zato pomoč iščemo na bližnji OŠ Žalec in Glasbeni šoli Žalec. Oder je predvsem primeren za nastope pihalnih orkestrov, folklornih skupin, deloma tudi pevskih zborov. Nekaj prireditev je izvedenih tudi v drugih občinah, predvsem pa gre za prireditve, na katere hodi manj ljudi oziroma za katere je potrebna manjša dvorana. Na splošno so prostori primerni za izvedbo prireditev, zapleta pa se pri logistiki, ki jo usklajujemo z sodelovanjem drugih ustanov. Več občin kaže veliko zanimanje za prireditve Sklada in se tudi same ponudijo za sodelovanje oziroma za gostitev prireditve na njihovih tleh, je pa tudi kakšna občina, ki tega ne prakticira niti v najmanjšem možnem obsegu. Občine se po nasvete in pomoč zatekajo na JSKD pri pripravi lokalnih programov kulture, pri katerih jim stojimo na strani. Soustvarili smo programe za dve občini, z dvema bomo sodelovali v prihodnje. Dve se za enkrat za ta korak še nista odločili.

Izvedba rednega programa

Programi na področju ljubiteljske kulture območne izpostave zajemajo pregledna srečanja in revije na vseh področjih delovanja društev ter izobraževanja po posameznih področjih.

Na območni izpostavi Žalec smo izvedli in pomagali pri organizaciji 34 prireditev, od katerih je bilo 8 območnih prireditev, izvedeni so bili 3 seminarji in ena ustvarjalna delavnica, 8 pogovornih večerov z znanimi ali lokalnimi gosti, v sodelovanju z medobčinsko splošno knjižnico Žalec smo pripravili dve likovni razstavi (Neža Maurer in Karel Destovnik Kajuh), kulturna proslava, proslava ob dnevu upora proti okupatorju, proslava ob občinskem prazniku, v sodelovanju z OI Ravne na Koroškem smo organizirali državno tekmovanje slovenskih godb v I. in III. težavnostni stopnji. Na regijsko srečanje odraslih folklornih skupin so se uvrstile FS Grifon Šempeter, FS Galicija in FS Ponikva, OŠ Petrovče je sodelovala na regijskem in na državnem srečanju lutkovnih skupin, Godba Liboje pa na 34. državnem tekmovanju slovenskih godb na Prevaljah, kjer je za svoj nastop v I. težavnostni kategoriji prejela zlato plaketo. Prenovili in osvežili smo festival vokalne glasbe »Sredi zvezd«, ki se v Žalcu ponaša s tradicijo in dobrim programom.

Izvedba dodatnega programa

Izpostava je uspešno sodelovala tudi z lokalno skupnostjo in drugimi lokalnimi in kulturnimi akterji na področju izpostave sklada. Žal nam ni uspel projekt promocije raznih inštrumentov, ki bi naj bil izveden v sodelovanju z glasbeno šolo Risto Savin Žalec. Projekt bomo izvedli v naslednjem letu. Izvedena je bila proslava ob kulturnem prazniku, proslava ob dnevu upora proti okupatorju, proslava ob občinskem prazniku, vsako leto je organizirana tudi komemoracija ob dnevu spomina na mrtve, za katero pripravim tudi scenarij in govor. OI pogosto sodeluje pri organizaciji in scenariju ali zgolj pri pomoči tudi pri manjših prireditvah lokalnega pomena. Letos smo z velikim uspehom izvedli »Noč čarovnic«, na katerem so nastopila lokalna kulturna društva, posamezniki in turistično društvo, v decembru pa nudili pomoč pri izvedbi adventnih koncertov na novo odprtem mestnem trgu v Žalcu.

Izvedba javnih razpisov/pozivov za ljubiteljske kulturne dejavnosti ali sodelovanje pri njih

Osebnostno sodelujem v nekaj odborih, ki jih imenujejo župani občin in so pristojni za pripravo razpisov za kulturne projekte v občini in razpisov za sofinanciranje. Gre za občini Žalec in Prebold. JSKD OI Žalec je prisoten tudi pri delitvi finančnih sredstev za kulturne projekte iz občinskega proračuna občine Žalec.

Izobraževanja

Za kulturnike, ki delujejo na območju OI Žalec smo tudi letos organizirali brezplačne strokovne seminarje. V marcu je bil izveden seminar za folkloro pod vodstvom Brana Fuchsa, novembra pa sta bila izvedena seminarja za zborovodje (pod vodstvom Sebastjana Vrhovnika) in seminar za gledališčne (pod vodstvom Barbare Vidovič). Organizirana je bila tudi ustvarjalna delavnica, na kateri so udeleženci ustvarjali z umetnimi masami in materiali. Vsi projekti so bili dobro sprejeti in obiskani, zato bomo z njimi nadaljevali tudi v prihodnje.

Financiranje

OI Žalec redno financira šest občin. V pogodbi smo zavedli, da je financiranje mogoče v obliki treh obrokov in že nekaj let poteka nemoteno. OI Žalec je v dobrih odnosih s sofinancerji, zadnje lokalne volitve pa niso prinesle drastičnih sprememb, saj je prišlo do menjave samo enega župana in sicer v občini Tabor. Glede višine finančnih sredstev, ki jih usklajujem z župani ni pretiranih zapletov in ostajajo približno enaka.

Novi projekti

Kot nov projekt je potrebno izpostaviti pridobitev novih priznanj na področju kulture. V sodelovanju z občino Prebold smo izdelali pravilnik za podelitev kulturnih priznanj na območju občine Prebold. Priznanja se bodo imenovala »Priznanje Antona Schwaba« ali »Priznanje Janka Kača«. Oba prihajata iz Prebolda, sta zaslužna kulturna ustvarjalca, na občinskem Svetu pa je, da izbere primerno ime. Priznanja bodo namenjena vidnim ustvarjalcem na področju kulture, ki jih bo na predlog društva ali posameznika obravnaval izbrani odbor oziroma komisija. Priznanja bodo podeljena na proslavi ob državnem kulturnem prazniku, začeni z letom 2016. S tem bomo izvzeli vse kulturnike iz podeljevanja občinskih priznanj ob občinskem prazniku in jim s tem namenili več pozornosti in veljave. OI Žalec je sodelovala tudi pri nastajanju lokalnega programa kulture, ki ga je pripravila občina Polzela.

Področja ljubiteljskih kulturnih dejavnosti in društva

Zborovska dejavnost je na področju OI Žalec najbolj izrazita in razvejena. Dejavno deluje 25 odraslih vokalnih skupin, od tega 4 ženske zasedbe, 8 moških zasedb, 10 mešanih zborov in 3 okteti, v letu 2014 pa sta bila ustanovljeni dve novi zasedbi; vokalni oktet in Akademski pevski zbor Risto Savin Žalec. Na področju otroških in mladinskih pevskih zborov se revije udeležuje v povprečju 20 zborov, od tega 13 otroških pevskih zborov in 7 mladinskih pevskih zborov. Na revijo ljudskih pevcev se praviloma prijavlja 6 skupin, od teh so letos 3 dosegle regijski nivo. Na instrumentalnem področju delujejo štiri godbe, ki delujejo v dveh občinah. Pihalni orkester Prebold, ki dosega II. težavnostno stopnjo po načinu razvrščanja Zveze slovenskih godb. Iz žalske občine prihajajo tri godbe; Godba Zabukovica, ki kotira v IV. težavnostno stopnjo, Godba Liboje, ki je na 34. državnem tekmovanju slovenskih godb na Prevaljah maja 2014 z zlato plaketo potrdila I. težavnostno stopnjo ter vaška godba Hramše, ki ohranja tradicijo malih vaških godb in s tem pridaja svoje košček v mozaik godbenišтва. Delujeta dve tamburaški skupini – Polzelski in Petrovi tamburaši, od katerih se slednja redno udeležujejo državnih tekmovanj in prejema najvišje nagrade. Imamo tudi zasedbo lovskih hornistov v Taboru in nekaj manjših skupin (Žalski mestni piskači, Trobilni kvintet idr.), ki delujejo v okviru samostojnih društev kot sekcija. Na gledališkem področju deluje 5 gledaliških skupin, ki pa v letu 2014 niso imele prijavljenega ogleda strokovnega spremljevalca. Gre za dobre skupine od katerih so 3 že bile na Linhartovem srečanju zato njihov trenutni stand-by ni ravno zaskrbljujoč. Razen svetle izjeme, imamo mali zastoj pri otroških gledaliških skupinah, se pa odlično razvija otroška lutkovna skupina, ki deluje na OŠ Petrovče. Folklornih skupin za odrasle imamo 6, od tega tri na regijski ravni. Ta uspeh povezujemo tudi z izvedbo dobro obiskanih in kakovostnih folklornih seminarjev in sodelovanje vseh skupin pri organizaciji območne revije odraslih folklornih skupin. Na dveh osnovnih šolah delujejo 3 otroške folklorne skupine, dve pa delujejo v okviru kulturnih društev, skupno torej pet, od teh se najmanj ena uvršča na regijski nivo. Na likovnem področju so zelo dejavni likovniki iz Polzele, ki vsako leto prirejajo likovno kolonijo, ki je zelo dobro obiskana. Na letošnji smo zabeležili že 48 udeleženk in udeležencev. Delujejo še likovniki iz Žalca, še vedno je v povojih likovna sekcija v Preboldu. Za novoustanovljeno sekcijo štejemo Mešani pevski zbor Galicija in Akademski pevski zbor Risto Savin Žalec. Možnosti za delo skupin so zadovoljive, vsa društva imajo v večini prostore, ki so primerni za delo in napredek, za nastope imajo dokaj primerne dvorane. So tudi izjeme, pri katerih pa se lokalne oblasti trudijo, da bi jim pomagale. Poudarek pri razvoju dejavnosti bomo dali na lutkarstvo in sodobni ples.

Sodelovanje s šolami in vrtci

Na območni reviji vrtčevskih pevskih zborov je nastopil pevski zbor vrtca Prebold, ob kulturnem prazniku smo sprejeli otroke prve triade v šolsko kulturno društvo. Otroci, ki sodelujejo v gledališki skupini vrtca so nastopili na kulturni proslavi ob državnem kulturnem prazniku. Trudimo se, da vedno vključujemo skupine iz osnovnih šol in vrtcev v programe prireditev in proslav. Otroški in mladinski pevski zbori se redno udeležujejo območnih srečanj otroških pevskih zborov in praviloma imamo vsako leto tudi udeležbo na regijsko raven.

Jubileji in obletnice društvene dejavnosti ter priznanja

OI Žalec se po potrebi in na željo društev vključuje v organizacijo jubilejnih dogodkov. Ker so takšne prireditve navadno bolj slovesne, se dogajajo v največji žalski dvorani Doma II. slovenskega tabora, ki jo skušamo društvu v ta namen priskrbeti brezplačno. V letu 2014 smo obeležili kar nekaj jubilejev, najvišji je bila 120. obletnica Moškega pevskega zbora Gotovlje. Jubilejna priznanja so bila podeljena na področju zborovske glasbe, skupaj 75, na področju godbenišтва 22 in na področju folklorne 1 Maroltovo priznanje. Podelili smo skupno 36 častnih Gallusovih priznanj, 20 na področju zborovstva in 16 na področju godbenišтва.

Izvedeni dogodki

Naziv dogodka	Datum (od)	Datum (do)	Dejavnost	Vrsta
VEČERI NA ZOFI	14.1.2014		literatura	Prireditev
SIMPOZIJ LJUDSKE PESMI	17.1.2014		folklor	prireditev
BUMFEST	18.1.2014		instrumentalna glasba	prireditev
OBČINSKA PROSLAVA OB KULTURNEM PRAZNIKU	7.2.2014		drugo	prireditev
VEČER NA ZOFI	12.2.2014		vokalna glasba	prireditev
FOLKLORNI SEMINAR	22.2.2014		folklor	izobraževanje
OBMOČNO SREČANJE LJUDSKIH PEVCEV IN GODCEV	1.3.2014		folklor	prireditev
SREČANJE OTROŠKIH FOLKLORNIH SKUPIN	5.3.2014	5.3.2014	folklor	prireditev
OBMOČNO SREČANJE LUTKOVNIH SKUPIN	6.3.2014		gledališče in lutke	prireditev
KONCERT GODBE VETERANOV ŽALEC	7.3.2014		instrumentalna glasba	prireditev
VEČER NA ZOFI	11.3.2014		drugo	prireditev
TAMBURAŠKO SREČANJE	15.3.2014		instrumentalna glasba	prireditev
OBMOČNO SREČANJE OTROŠKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN	19.3.2014		gledališče in lutke	prireditev
SREČANJE ODRASLIH FOLKLORNIH SKUPIN	29.3.2014	29.3.2014	folklor	prireditev
LUTKARIJE IN VRAGOLIJE - REGIJSKO SREČANJE LUTKOVNIH SKUPIN	3.4.2014		gledališče in lutke	prireditev
SREČANJE TAMBURAŠEV IN MANDOLINISTOV SLOVENIJE	5.4.2014		historična glasba in ples	prireditev
OBMOČNO SREČANJE OTROŠKIH IN MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV NAPEV POMLADI	7.4.2014		vokalna glasba	prireditev
VEČER NA ZOFI - BOŠTJAN ROMIH	15.4.2014		drugo	prireditev
REGIJSKO SREČANJE OTROŠKIH FOLKLORNIH SKUPIN OD CELJA DO KOROŠKE	24.4.2014		folklor	prireditev
MEDNARODNA ČIPKARSKA RAZSTAVA ŽIRI	26.4.2014		drugo	prireditev
OBMOČNA REVIIJA ODRASLIH PEVSKIH ZBOROV	10.5.2014		vokalna glasba	prireditev
OBMOČNO SREČANJE VRTČEVSKIH PEVSKIH ZBOROV	13.5.2014		vokalna glasba	prireditev
FESTIVAL SREDI ZVEZD	16.5.2014		vokalna glasba	prireditev
PROMENADNI KONCERT PIHALNEGA ORKESTRA PREBOLD	23.5.2014		instrumentalna glasba	prireditev
34. TEKMOVANJE SLOVENSkih GODB	24.5.2014		instrumentalna glasba	prireditev
REGIJSKO SREČANJE MALIH PEVSKIH SKUPIN	20.6.2014		vokalna glasba	prireditev
PROSLAVA OB DRŽAVNEM IN OBČINSKEM PRAZNIKU	27.6.2014		drugo	prireditev
OBMOČNO SREČANJE PIHALNIH ORKESTROV	6.9.2014		instrumentalna glasba	prireditev
LIKOVNA KOLONIJA PRIJATELJSTVA	20.9.2014	20.9.2014	likovna dejavnost	izobraževanje
VEČER NA ZOFI - ŽUPANI SSD	23.9.2014		drugo	prireditev
REGIJSKO IZOBRAŽEVANJE ZA VODJE OTROŠKIH FOLKLORNIH SKUPIN Z DEMONSTRACIJSKO SKUPINO	3.10.2014	4.10.2014	folklor	izobraževanje
VEČER NA ZOFI	21.10.2014		drugo	prireditev
ŽALNA KOMEMORACIJA	24.10.2014		instrumentalna glasba	prireditev

NOČ ČAROVNIC	30.10.2014		drugo	prireditev
VEČER NA ZOFI	8.11.2014		drugo	prireditev
USTVARJALNA DELAVNICA	14.11.2014		likovna dejavnost	izobraževanje
120 LETNICA MOPZ GOTOVLJE	22.11.2014		instrumentalna glasba	prireditev
ZBOROVSKI SEMINAR	22.11.2014	22.11.2014	vokalna glasba	izobraževanje
GLEDALIŠKI SEMINAR	29.11.2014		gledališče in lutke	izobraževanje
LIKOVNA RAZSTAVA RUDI FRIŠKOVEC	1.12.2014		likovna dejavnost	prireditev
VEČER NA ZOFI	3.12.2014		drugo	prireditev
ADVENTNI KONCERT	6.12.2014		instrumentalna glasba	prireditev
KONCERT PO PREBOLD	25.12.2014		instrumentalna glasba	prireditev
KONCERT GODBE ZABUKOVICA	26.12.2014		instrumentalna glasba	prireditev